

ปัญหาการสอนออนไลน์ของนักศึกษาวิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

วนิดา ฉัตรวิราคม¹ วีระพงษ์ แสง-ชูโต² ชันช์ชัย อธิเกียรติ³ วิชานู เลิศลพ⁴

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง^{1,3} นักวิชาการอิสระ² คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา⁴

E-mail: statis3@gmail.com¹ virapongxuto@hotmail.co.th² khanchai2545@hotmail.com³ wichan.le@ssru.ac.th⁴

Received 22 Dec 2021

Revised 18 Nov 2022

Accepted 30 Nov 2022

บทคัดย่อ

วิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบปัญหาการสอนออนไลน์ของนักศึกษาวิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง จำแนกตามระดับชั้นที่สอน และสถานที่อยู่อาศัยขณะฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักศึกษาวิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 228 คน ตามสูตรการคำนวณของยามาเน่ และสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยได้แก่ แบบสอบถามออนไลน์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าที (t-test) และความแปรปรวนทางเดียว ผลการวิจัยพบว่า 1. นักศึกษาวิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมีปัญหาการสอนออนไลน์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านสื่อการสอนมีปัญหามากที่สุด 2. นักศึกษาวิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่มีระดับวิชาที่สอนต่างกันมีปัญหาการสอนออนไลน์โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า มี 2 ด้าน คือ ด้านสื่อการสอนและด้านการจัดการเรียนรู้เท่านั้นที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 3. นักศึกษาวิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่มีสถานที่อยู่อาศัยขณะฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูต่างกันมีปัญหาการสอนออนไลน์โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านการจัดการเรียนรู้เท่านั้นที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ: การสอนออนไลน์, นักศึกษาวิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู, การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

Problems of Online Teaching of Teacher Students During Teaching Practicum at Faculty of Education, Ramkhamhaeng University

Wanida Chatwirakom¹ Virapong Saeng-xuto² Khanchai Athikiat³, Wichan Lertlop⁴

Faculty of Education Ramkhamhaeng University^{1,3} Independent scholar²

Faculty of Science and Technology Suan Sunandha Rajabhat University⁴

E-mail: statis3@gmail.com¹ virapongxuto@hotmail.co.th² khanchai2545@hotmail.com³ wichan.le@ssru.ac.th⁴

Abstract

This research is an exploratory research with the aim of studying and comparing problems of online teaching of teacher students during teaching practicum at Faculty of Education,

เน้นความเป็นวิจัย ปูกลองของคความรู ยึดมั่นคุณธรรมให้เชิดชู เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้สู่สากล

Ramkhamhaeng University classified by class taught and place of residence while practicing teacher professional experience. The samples used in this research included 228 students in teacher students during teaching practicum in semester 1 of the 2021, according to Yamane's calculation formula, and classified samples. Research tools included online questionnaires and the data were analyzed by using ready-made programs. The statistics used in the study were t-test and one-way variance. The results of the study are as follows:1. Teacher students during teaching practicum had problems in teaching online, with images included moderately, and when considering the aspects, teaching materials were the most problematic. 2. Teacher students during teaching practicum with different levels of teaching professional experience had statistically significant differences in online teaching problems at 0.05, and when considering the field, there were two areas; teaching materials and learning management.3. Teacher students during teaching practicum who had different places of residence while practicing teacher professional experiences had no different problems on teaching online. But considering the individuality, it was found that the management side only learned was significantly different at the level 0.05

Keywords: Online Teaching, Teacher students during teaching practicum, The fieldwork experience of student teacher

บทนำ

สถานการณ์โลกในปัจจุบันประสบปัญหาการระบาดของไวรัสโควิด-19 ทำให้สถานศึกษาทุกแห่งต้องปิดตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เมื่อวันที่ 17 มีนาคม 2563 (Ministry of Education, 2020) ทำให้การเรียนการสอนหยุดชะงักลง สถานศึกษาทุกแห่งจึงหาทางแก้ปัญหา โดยการนำการสอนออนไลน์มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา แต่ประสบปัญหามากมาย เพราะเหตุการณ์กระทันหัน บุคลากรทางการศึกษาไม่พร้อมในการจัดการเรียนการสอนเท่าที่ควร เมื่อเปิดประเทศจึงมีการสอนในสถานศึกษา และมีการเปิดและปิดสลับไปมาเป็นระยะ ๆ จนกระทั่งภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 มีคำสั่งอย่างเป็นทางการให้ปิดสถานศึกษาอีกครั้งโดย (Tian Thong, T, 2021) เพราะมีการระบาดของไวรัสโควิด-19 อย่างรุนแรง และมีแนวปฏิบัติการเปิดภาคเรียนที่ 1/2564 ของกระทรวงศึกษาธิการที่ให้โรงเรียนหรือสถานศึกษา ที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ควบคุมสูงสุดและเข้มงวด (สีแดงเข้ม) ให้จัดการเรียนการสอนได้เฉพาะรูปแบบการจัดการศึกษาทางไกล (On Air, On Line, On Demand, On Hand ผ่านทางไปรษณีย์) เท่านั้น มหาวิทยาลัยรามคำแหงในฐานะที่เป็นสถานศึกษาของรัฐบาล และมีความพร้อมในการผลิตบุคลากรทุกสาขาสู่สังคม จึงจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบออนไลน์แบบเต็ม

รูปแบบให้นักศึกษาทุกคนได้เรียนรู้อย่างต่อเนื่อง และขณะเดียวกันมหาวิทยาลัยมีการกำกับติดตามปัญหาและผลการเรียนการสอนเป็นระยะ ๆ เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ

คณะศึกษาศาสตร์ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของมหาวิทยาลัยรามคำแหง มีหน้าที่หลักในการสอนและผลิตบุคลากรทางการศึกษา โดยมีสาขาวิชาที่สอนมากถึง 10 สาขาวิชา คือ การศึกษาปฐมวัย การประถมศึกษา สังคมศึกษา ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ ภาษาจีน วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ คอมพิวเตอร์ และศิลปศึกษา (Faculty of Education, 2021) นักศึกษาที่เรียนคณะศึกษาศาสตร์ในปีสุดท้ายจำเป็นต้องออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เพื่อให้การเรียนของตนเองครบถ้วนสมบูรณ์ ตามหลักสูตร ในภาวะการณ์เช่นนี้นักศึกษาจะเปลี่ยนสภาพจากผู้เรียนออนไลน์มาเป็นผู้สอนออนไลน์ จึงประสบปัญหาในการถ่ายทอดความรู้ของตนเองในรูปแบบการสอนแบบใหม่ อาจารย์นิเทศจึงต้องคอยแนะนำและแก้ปัญหา เช่น ปัญหาการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์เสริม สัญญาณไวไฟ (WiFi) แต่ปัญหาบางอย่างเป็นเรื่องที่แก้ไขในทันทีไม่ได้ และมีผลต่อการเรียนการสอนออนไลน์ เช่น สภาพแวดล้อมทางกายภาพ (Lertsakornsiri, Narumitlert, & Samutpradit, 2021) เป็นสิ่งที่ควรพิจารณา เพื่อนำมาแก้ไขหรือปรับปรุง เพื่อช่วยลดความเหลื่อมล้ำที่อาจเกิดขึ้นจากการสอนออนไลน์ของนักศึกษาวิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูให้ลดน้อยลง โดยผู้วิจัยสนใจศึกษา ระดับชั้นที่นักศึกษาต้องรับผิดชอบในการสอน ทั้งนี้เพราะในสาขาวิชาทั้ง 10 สาขาสามารถแบ่งระดับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูได้ 2 ระดับอย่างชัดเจน คือ ระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษา และการจัดการเรียนรู้ทั้ง 2 ระดับแตกต่างกัน ตามทฤษฎีการจัดการเรียนรู้ของฟออาเจต์ และ วีโก้ทสกี (Chatwirakom, 2018) ที่สรุปได้ว่า การพัฒนาการทางสติปัญญาเป็นไปตามวัย โดยพัฒนาการของเด็กเริ่มจากการพัฒนาที่แยกกันระหว่างภาษาและความคิด แต่จะรวมกันเมื่ออายุเพิ่มมากขึ้น การสอนนักเรียนในระดับประถมศึกษาหรือนักเรียนที่อายุต่ำกว่า 11 ปี ด้วยสิ่งที่เป็นรูปธรรม และเรียนรู้จากการแก้ปัญหาจึงทำให้นักเรียนเรียนรู้ได้ดี ส่วนนักเรียนระดับมัธยมศึกษา สามารถเรียนรู้ได้ดีขึ้นแม้เป็นสิ่งที่เป็นามธรรม จากทฤษฎีดังกล่าว สิ่งที่นักศึกษาต้องใช้ในการจัดการเรียนรู้ของตนเองจะมีสื่อการสอน และการประเมินผลที่ไม่เหมือนกันในระดับการสอนทั้ง 2 ระดับ นักศึกษาที่ฝึกประสบการณ์จึงต้องมีการออกแบบ และสร้างสื่อ รวมทั้งคิดวิธีวัดและประเมินผลการเรียนการสอนของตนเองให้เหมาะสมและน่าสนใจในการจัดการเรียนรู้ด้วย ทำให้นักเรียนสนใจศึกษาว่ามีปัญหาต่อนักศึกษาวิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูอย่างไรบ้าง เพื่อนำมาประกอบการแก้ปัญหาให้นักศึกษารุ่นต่อไป จากการศึกษางานวิจัยของ (Pharcharuen, Uthaphan, Koklang, & Phutchu, 2021) ที่พบว่า ความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาที่นักศึกษาได้รับช่วงสถานการณ์ไวรัสโควิด-19 มีหลายประการ เช่น ระดับการศึกษา สังคม เศรษฐกิจ เป็นต้น ทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาสถานที่อยู่อาศัยขณะฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เพราะนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงมีฐานะที่แตกต่างกันมาก แต่ด้วยความต้องการเป็นที่ยอมรับของคนรอบข้าง ตามทฤษฎีความต้องการ ERG (Greedisgoods, 2021) นักศึกษาจึงพยายามหาทางให้ตนเองได้เรียน และได้ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเหมือนคนอื่น ๆ ดังนั้นนักศึกษาที่พักอาศัยต่างจังหวัด จึงเดินทางเข้ากรุงเทพ ฯ เพื่อเข้ารับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ซึ่งนักศึกษาบางคนอาจมีญาติ หรือมีบ้านพักให้ได้พักอาศัย แต่มีนักศึกษาบางกลุ่มที่ไม่มีที่พัก และต้องหาที่พักใกล้โรงเรียนที่ตนเองฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ซึ่งจะเป็นที่พักที่แตกต่างกันตามฐานะ

เน้นความเป็นวัช ปลูกฝังองค์ความรู้ ยึดมั่นคุณธรรมให้เชิดชู เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้สู่สากล

เศรษฐกิจของตนเอง ทำให้มีความสะดวกสบาย ความเป็นส่วนตัวและอิสระแตกต่างกันความแตกต่างนี้จะส่งผลต่อการสอนออนไลน์หรือไม่ ผู้วิจัยในฐานะอาจารย์นิเทศ และอาจารย์ผู้สอนจำเป็นต้องรู้ เพื่อนำมาช่วยแก้ปัญหาให้นักศึกษาวิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูได้สอนออนไลน์อย่างมีประสิทธิภาพ และลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาให้เหลือน้อยที่สุดเท่าที่จะทำได้ในการสอนนักเรียนรุ่นถัดไป

นักศึกษาวิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู หมายถึง นักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงที่ลงทะเบียนเรียนวิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู 1 และ 2 ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 ทั้ง 10 สาขาวิชาเอก คือ การศึกษาปฐมวัย การประถมศึกษา สังคมศึกษา ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ ภาษาจีน วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ คอมพิวเตอร์ และศิลปศึกษา

แนวคิดทฤษฎีการจัดการเรียนรู้

ทฤษฎีการเรียนรู้ของธอร์นไคค์ (Thammabus, 2021) สรุปได้ว่า การเรียนรู้ คือการที่ผู้เรียนสร้างความสัมพันธ์เชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้าและการตอบสนอง โดยมีกฎแห่งการเรียนรู้ 3 ข้อ ดังนี้

1. กฎแห่งผล (Law of effect) ถ้าได้การตอบสนองที่น่าพอใจจะเรียนรู้ได้ดี
2. กฎแห่งการฝึก (Law of exercise) ถ้าได้รับการฝึกฝนการตอบสนองจะเกิดเร็วและดีขึ้น
3. กฎแห่งความพร้อม (Law of readiness) ถ้ามีความพร้อมในการเรียนรู้จะแสดงพฤติกรรมที่เรียนรู้ได้

ทฤษฎีการเรียนรู้ของพือาเจต์ (Chatwirakom, 2018) สรุปได้ว่า พัฒนาการของมนุษย์เป็นไปตามวัย ซึ่งแบ่งได้ 4 ช่วงวัยดังนี้

1. ชั้นประสาทสัมผัสรับรู้และเคลื่อนไหว ชั้นนี้อยู่ในช่วงอายุ 2 ปีแรก
2. ชั้นก่อนปฏิบัติการคิด ชั้นนี้อยู่ในช่วงอายุ 2 ปีขึ้นไป
3. ชั้นปฏิบัติการคิดที่เป็นรูปธรรม ชั้นนี้อยู่ในช่วงอายุ 7 ปีขึ้นไป
4. ชั้นปฏิบัติการคิดที่เป็นนามธรรม ชั้นนี้อยู่ในช่วงอายุ 11 ปีขึ้นไป

ทฤษฎีการเรียนรู้ของบรูเนอร์ (Bruner, 1966) สรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้ให้เกิดประสิทธิภาพ นักเรียนควรมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมรอบตัว โดยประสบการณ์ที่ได้รับจากกิจกรรมการเรียนรู้จะช่วยพัฒนาการเรียนรู้ ดังนั้น ผู้จัดประสบการณ์การเรียนรู้ควรจัดลำดับความยากง่ายของเนื้อหาให้เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน พร้อมเสริมแรงและสร้างแรงจูงใจภายในให้ผู้เรียน

ทฤษฎีการสร้างความรู้ของวิกทอธกี (Suttirat, 2015) สรุปได้ว่า สถาบันสังคมมีผลต่อพัฒนาการทางปัญญา ภาษาเป็นเครื่องมือสำคัญของการคิด และการพัฒนาปัญญาชั้นสูง โดยพัฒนาการทางภาษาและทางความคิดของเด็กเริ่มด้วยการพัฒนาที่แยกกัน แต่เมื่ออายุมากขึ้นพัฒนาการทั้ง 2 ด้านจะเป็นไปพร้อมกัน

จากทฤษฎีการเรียนรู้ข้างต้นพบว่า ผู้เรียนแต่ละคนมีความแตกต่างกันในการรับรู้ การถ่ายทอดความรู้ให้ผู้เรียนจึงควรพิจารณาให้ครบถ้วน หลากหลาย เช่น สิ่งแวดล้อม วัย และความพร้อม เพื่อให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้น่าสนใจ และจูงใจผู้เรียนได้มากที่สุดตามความหมายการเรียนรู้ของอินซาร์ด (Insaard, 2018) ให้ความหมายไว้ว่าเป็นสื่อการเรียนการสอนทั้งแบบออนไลน์และออฟไลน์เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาการสอนออนไลน์ของนักศึกษาวิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
2. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการสอนออนไลน์ของนักศึกษาวิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยรามคำแหง จำแนกตามระดับชั้นที่สอน และสถานที่อยู่อาศัยขณะฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

ระเบียบวิธีวิจัย

ประชากร

นักศึกษาวิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหงที่ลงทะเบียนเรียนวิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูทั้ง 1 และ 2 ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 518 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างงานวิจัยครั้งนี้ได้แก่ นักศึกษาวิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ทั้ง 1 และ 2 ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 โดยการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างครั้งนี้ใช้สูตรการคำนวณของยามาเน่ (Yamane, 1973) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 228 คน และใช้การสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (stratified random sampling) ตามสัดส่วนสาขาวิชาเอก

ตัวแปรที่ศึกษา

การวิจัยมีตัวแปรที่ศึกษา ดังนี้

ตัวแปรต้น ประกอบด้วย ระดับชั้นที่สอน และสถานที่อยู่อาศัยขณะฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

ตัวแปรตาม คือ ปัญหาการสอนออนไลน์ของนักศึกษาวิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู 3 ด้าน คือ สื่อการสอน การจัดการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเรื่องปัญหาการสอนออนไลน์ของนักศึกษาวิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยรามคำแหง เป็นแบบสอบถามมี 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษาวิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check list) จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 ปัญหาการสอนออนไลน์ของนักศึกษาวิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง มีคำถามเป็นแบบนิมิตทั้งหมด มีจำนวน 30 ข้อ แบ่งออกเป็น 3 ด้านคือ สื่อการสอน การจัดการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล ทุกด้านมีข้อคำถาม 10 ข้อ ลักษณะคำตอบเป็นคำตอบแบบมาตรา

เน้นความเป็นวิจัย (ปลูกฝังองค์ความรู้ ยึดมั่นคุณธรรมให้เชิดชู) เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้สู่สากล

ส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert) คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

การสร้างเครื่องมือ

การสร้าง พัฒนา และปรับปรุงเครื่องมือมีขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี จากเอกสาร บทความทางวิชาการ วิทยานิพนธ์ อินเทอร์เน็ต และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2. นำข้อมูลที่ได้จากการสืบค้นมากำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย

3. สร้างเครื่องมือที่เป็นแบบสอบถาม โดยแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามแบบสำรวจรายการ (Check list) จำนวน 2 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามปัญหาการสอนออนไลน์ของนักศึกษาวิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยรามคำแหง มีคำถามจำนวน 30 ข้อ ลักษณะคำตอบเป็นคำตอบแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert)

4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Validity) โดยใช้ดัชนีความสอดคล้อง (Index of congruence : IOC) เลือกใช้ค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ข้อที่มีคะแนนต่ำกว่า 0.50 ผู้วิจัยนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

5. คัดเลือกข้อคำถามในแบบสอบถาม จำนวน 38 ข้อ ที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไปมาสร้างเป็นแบบสอบถามฉบับจริง จำนวน 30 ข้อ และนำข้อคำถามทั้ง 30 ข้อ ในแบบสอบถามไปหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามทั้งฉบับได้ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามอยู่ระหว่าง 0.67 ถึง 1.00

6. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญไปทดลองกับกลุ่มทดลองที่ไม่ใช่กลุ่มกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน เพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือ

7. หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม เท่ากับ 0.94

8. นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างและดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในการทำวิจัยต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย มีขั้นตอนดังนี้

1. แจ้งหัวหน้าภาควิชาหลักสูตรและการสอนให้รับรู้การทำวิจัยเรื่องปัญหาการสอนออนไลน์ของนักศึกษาวิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยรามคำแหง

2. ติดต่อประธานคณะกรรมการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และคณะกรรมการแต่ละสาขาวิชาเอกเพื่อขอเก็บข้อมูลกับนักศึกษาที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูแบบออนไลน์

3. เก็บข้อมูลแบบออนไลน์กับนักศึกษาวิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ทุกสาขาวิชาเอกตามสูตรการคำนวณของยามาเน่

4. นำผลการตอบแบบสอบถามมาตรวจสอบความครบถ้วนสมบูรณ์ของการตอบ และทำการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับนักศึกษาวิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage)

2. ปัญหาการสอนออนไลน์ของนักศึกษาวิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ใช้การวิเคราะห์ข้อมูล โดยการหาค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation, S.D.)

3. การเปรียบเทียบปัญหาการสอนออนไลน์ของนักศึกษาวิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง จำแนกตามระดับชั้นที่สอน ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการทดสอบค่าที (t – test) แต่ถ้าจำแนกตามสถานที่อยู่อาศัยขณะฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – way Analysis of Variance) และเมื่อพบความแตกต่างจึงนำคะแนนมาวิเคราะห์รายคู่ ตามแบบของเชฟเฟ่ (Scheffe’s Post hoc Comparison)

ผลการวิจัย

การวิจัยมีผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ตาราง 1 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับปัญหาการสอนออนไลน์ของนักศึกษาวิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยภาพรวมและรายด้าน ดังนี้

ด้าน	ปัญหาการสอนออนไลน์	$\bar{X}$	S.D.	แปลค่า
1.	สื่อการสอน...	3.05	0.74	ปานกลาง
2.	การจัดการเรียนรู้...	2.82	0.74	ปานกลาง
3.	การวัดและประเมินผล...	2.86	0.71	ปานกลาง
รวม		2.91	0.65	ปานกลาง

จากตาราง 1 แสดงว่านักศึกษาวิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมีปัญหาการสอนออนไลน์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.91$, S.D. = 0.65) และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านสื่อการสอนมีปัญหา มากที่สุด ($\bar{X} = 3.05$, S.D. = 0.74) รองลงมา คือด้านการวัดและประเมินผล ($\bar{X} = 2.86$, S.D. = 0.71) และด้านที่น้อยที่สุดคือการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 2.82$, S.D. = 0.74)

ตาราง 2 การเปรียบเทียบปัญหาการสอนออนไลน์ของนักศึกษาวิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหงจำแนกตามระดับชั้นที่สอน โดยภาพรวมและรายด้านดังนี้

ปัญหาการสอนออนไลน์	ประถม		มัธยม		t	p
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านสื่อการสอน	0.81	0.80	0.62	0.06	4.71	0.00*
2. ด้านการจัดการเรียนรู้	0.84	0.08	0.63	0.06	2.79	0.01*
3. ด้านการวัดและประเมินผล	0.77	0.08	0.65	0.06	0.20	0.84
รวม	0.73	0.07	0.56	0.05	2.87	0.01*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 2 ผลการวิเคราะห์ พบว่านักศึกษาวิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่มีระดับวิชาที่สอนต่างกัน มีปัญหาการสอนออนไลน์โดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า มีเพียง 2 ด้าน คือ ด้านสื่อการสอนและด้านการจัดการเรียนรู้เท่านั้น ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 3 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของค่าคะแนนเฉลี่ยปัญหาการสอนออนไลน์ของนักศึกษาวิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง จำแนกตามสถานที่อยู่อาศัยขณะฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู โดยภาพรวม และรายด้านดังนี้

ปัญหาการสอนออนไลน์	สถานที่อยู่อาศัยขณะฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู	$\bar{X}$	S.D.	F	p
1. ด้านสื่อการสอน	หอพักบริเวณใกล้เคียงมหาวิทยาลัย	2.99	0.72	2.02	0.09
	อพาร์ทเมนท์	3.14	0.76		
	บ้านเช่า	3.36	0.80		
	บ้านบิดามารดาตนเอง	2.83	0.66		
	บ้านญาติ	2.77	0.62		
รวม		3.05	0.74		

ปัญหาการสอนออนไลน์	สถานที่อยู่อาศัยขณะฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู	$\bar{X}$	S.D.	F	p
2. ด้านการจัดการเรียนรู้	หอพักบริเวณใกล้เคียงมหาวิทยาลัย	2.73	0.77	2.74	0.03*
	อพาร์ทเมนท์	2.97	0.69		

เน้นความเป็นวิจัย (ปลูกฝังองค์ความรู้ ยึดมั่นคุณธรรมให้เชิดชู) เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้สู่สากล

	บ้านเช่า	3.01	0.97		
	บ้านบิตามารดาตนเอง	2.60	0.54		
	บ้านญาติ	2.43	0.68		
	รวม	2.82	0.74		
3. ด้านการวัด และประเมินผล	หอพักบริเวณใกล้เคียงมหาวิทยาลัย	2.80	0.69	1.03	0.39
	อพาร์ทเมนท์	2.91	0.72		
	บ้านเช่า	3.13	0.81		
	บ้านบิตามารดาตนเอง	2.74	0.57		
	บ้านญาติ	2.76	0.78		
	รวม	2.86	0.71		
รวม	หอพักบริเวณใกล้เคียงมหาวิทยาลัย	2.84	0.66	2.21	0.07
	อพาร์ทเมนท์	3.00	0.64		
	บ้านเช่า	3.16	0.76		
	บ้านบิตามารดาตนเอง	2.73	0.50		
	บ้านญาติ	2.65	0.65		
	รวม	2.91	0.65		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 3 พบว่า นักศึกษาวิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่มีสถานที่อยู่ขณะฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูต่างกันมีปัญหาการสอนออนไลน์โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านการจัดการเรียนรู้เท่านั้นที่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงนำคะแนนมาวิเคราะห์รายคู่ ตามแบบของเชฟเฟ (Scheffe's Post hoc Comparison) แต่ไม่พบความแตกต่าง

สรุปและอภิปรายผล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล สามารถสรุปเป็นข้อๆ ได้ดังนี้

1. นักศึกษาวิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมีปัญหาการสอนออนไลน์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านสื่อการสอนมีปัญหา มากที่สุด
2. นักศึกษาวิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่มีระดับวิชาที่สอนต่างกันมีปัญหาการสอนออนไลน์โดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า มีเพียง 2 ด้าน คือ ด้านสื่อการสอนและด้านการจัดการเรียนรู้เท่านั้น ที่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
3. นักศึกษาวิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่มีสถานที่อยู่อาศัยขณะฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูต่างกันมีปัญหาการสอนออนไลน์โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการจัดการเรียนรู้เท่านั้น ที่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงนำคะแนนมาวิเคราะห์รายคู่ ตามแบบของเชฟเฟ แต่ไม่พบความแตกต่าง

เน้นความเป็นวัช ปลูกฝังองค์ความรู้ ยึดมั่นคุณธรรมให้เชิดชู เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้สู่สากล

การอภิปรายผล

จากการวิจัยมีประเด็นที่น่าสนใจที่จะนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. นักศึกษาวิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมีปัญหการสอนออนไลน์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า นักศึกษามีความคุ้นเคยกับการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ซึ่งมหาวิทยาลัยใช้ในการจัดการเรียนรู้ตั้งแต่ภาคฤดูร้อน ปีการศึกษา 2562 (Ramkhamhaeng University, 2020) และปีการศึกษา 2563 มหาวิทยาลัยจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ทำให้นักศึกษามีความคุ้นเคย และสามารถใช้เป็นแบบอย่างในการจัดการเรียน การสอนของตนเองในเวลาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู นั่นคือนักศึกษาของมหาวิทยาลัยรามคำแหงมีความพร้อมในการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ เมื่อมีความพร้อมจึงสามารถจัดกิจกรรมได้ เมื่อสำรวจจึงพบปัญหาในระดับปานกลาง สอดคล้องกับกฎแห่งความพร้อมของธอร์นไคค์ (Thammabus, 2021) ที่ว่า ถ้ามนุษย์มีความพร้อมที่จะเรียนรู้จะแสดงพฤติกรรมที่ตนเองเรียนรู้ออกมาได้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ (Kaewchan & Rattanapongpinyo, 2021) ที่พบว่า ความพร้อมด้านการเรียนการสอนออนไลน์ส่งผลต่อการเรียนการสอนออนไลน์อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ (Lertsakornsiri, Narumittler, & Samutpradit, 2021) ที่ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมกรเรียนผ่านระบบออนไลน์ของนักศึกษา วิทยาลัยเซนต์หลุยส์ จากสถานการณ์โควิด-19 พบว่า พฤติกรรมกรเรียนของนักศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน และเมื่อพิจารณาปัญหาการสอนออนไลน์รายด้านพบว่า ด้านสื่อการสอนมีปัญหามากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่านักศึกษาไม่มีสื่อและอุปกรณ์ประกอบการสอนของตนเอง อีกทั้งไม่สามารถเดินทางไปใช้อุปกรณ์ในโรงเรียนตามแนวปฏิบัติการเปิดภาคเรียนที่ 1/2564 ของกระทรวงศึกษาธิการที่ให้โรงเรียนหรือสถานศึกษา ที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ควบคุมสูงสุดและเข้มงวด (สีแดงเข้ม) ให้จัดการเรียนการสอนได้เฉพาะรูปแบบการจัดการศึกษาทางไกล (On Air, On Line, On Demand, On Hand ผ่านทางไปรษณีย์) เท่านั้น (Tian Thong, T, 2021) นักศึกษาจึงจำเป็นต้องสร้างและหาสื่อประกอบการสอนด้วยตนเอง จึงทำให้มีปัญหาด้านสื่อการสอนมากที่สุด เพราะนักศึกษาต้องหาเงินด้วยตนเองในสถานะที่สถานประกอบการส่วนใหญ่ปิดกิจการ ทำให้ทำงานหาเงินได้ไม่เพียงพอ และเมื่อขอความช่วยเหลือไปยังผู้ปกครอง แม้ผู้ปกครองบางคนสามารถช่วยเหลือได้แต่ไม่สามารถส่งค่าใช้จ่ายให้นักศึกษาได้ทันเวลาที่นักศึกษาต้องการ เพราะไปรษณีย์บางแห่งติดเชื้อไวรัสโควิด-19 ทำให้ต้องปิดทำการชั่วคราว จึงทำให้นักศึกษาประสบปัญหาในการจัดหาอุปกรณ์ประกอบการสอนมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (Thonghattha, 2021) ที่พบว่าปัญหาด้านการเงิน เป็นปัญหาที่ครูพบในการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ และสอดคล้องกับสอดคล้องกับงานวิจัยของ (Lertsakornsiri, Narumittler, & Samutpradit, 2021) ที่พบว่าความพร้อมของสื่อมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมกรเรียนของนักศึกษา จึงทำให้นักศึกษาประสบปัญหาในด้านสื่อการสอนมากกว่าด้านอื่น ๆ

2. นักศึกษาวิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่มีระดับวิชาที่สอนต่างกันมีปัญหการสอนออนไลน์โดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่านักศึกษาวชิฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในระดับประถมศึกษา ไม่สามารถสอนบรรยายให้นักเรียนฟังได้โดยตรง

เน้นความเป็นวัช ปลูกฝังองค์ความรู้ ยึดมั่นคุณธรรมให้เชิดชู เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้สู่สากล

เพราะนักเรียนบางคนไม่มีอุปกรณ์การเรียน บางคนเปิดอุปกรณ์เองไม่ได้ เช่น นักเรียนระดับอนุบาล อีกทั้งรูปแบบการเรียนรู้ของนักเรียนระดับประถมศึกษาจะแตกต่างจากนักเรียนระดับมัธยมศึกษา เพราะนักเรียนระดับประถมศึกษาจะเรียนสิ่งที่ป็นรูปธรรมได้ดี ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้พือาเจต์ และ วิก์อทส์ (Chatwirakom, 2018) สรุปได้ว่าการพัฒนาการทางสติปัญญาเป็นไปตามวัย โดยพัฒนาการของเด็กเริ่มจากการพัฒนาที่แยกกันระหว่างภาษาและความคิด แต่จะรวมกันเมื่ออายุเพิ่มมากขึ้น การสอนนักเรียนในระดับประถมศึกษาหรือนักเรียนที่อายุต่ำกว่า 11 ปี ด้วยสิ่งที่ป็นรูปธรรมและเรียนรู้จากการแก้ปัญหาจึงทำให้นักเรียนเรียนรู้ได้ดี ส่วนนักเรียนระดับมัธยมศึกษา สามารถเรียนรู้ได้ดีขึ้นแม้ป็นสิ่งที่ป็นนามธรรม ทำให้นักศึกษาวิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพรุ่นในระดับประถมศึกษามีปัญหาในการสอนออนไลน์ แตกต่างกับนักศึกษาวิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพรุ่นในระดับมัธยมศึกษาอย่างชัดเจน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ (Wongkanchanakul, 2020) ที่พบว่า อายุมีผลต่อประสิทธิภาพในการสอนออนไลน์ และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า มีเพียง 2 ด้าน คือ ด้านสื่อการสอน และด้านการจัดการเรียนรู้เท่านั้น ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้ อาจป็นเพราะว่า นักเรียนระดับประถมศึกษาที่มีอายุน้อย เรียนรู้จากสิ่งที่ป็นรูปธรรม ดังนั้นสื่อการสอนที่จับต้องได้ และรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ทำให้นักเรียนระดับประถมศึกษา ได้มีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดลอม จะช่วยให้นักศึกษาวิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพรุ่นทำการจัดการประสบการณ์ได้น่าสนใจ และดึงดูดความสนใจของนักเรียนได้ดี สอดคล้องกับทฤษฎีการจัดการเรียนรู้ของบรูเนอร์ (Bruner, 1966) ที่สรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้ควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดลอม โดยจัดให้เหมาะสมกับวัย และเรียงลำดับความยากง่าย สำหรับนักเรียนระดับอนุบาลถึงระดับประถมศึกษา ควรจัดการเรียนรู้ในลักษณะของการกระทำผ่านประสบการณ์การรับรู้ และการพบเห็นของนักเรียน เพื่อทำให้พฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนดีขึ้น สื่อการสอน และ การจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาวิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพรุ่นที่สอนในระดับต่างกัน จึงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (Lertsakomsiri, Narumitlert, & Samutpradit, 2021) ที่พบว่า ความพร้อมของสื่อ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมเรียนของนักศึกษา และพฤติกรรมการสอนของอาจารย์สามารถอธิบายพฤติกรรมเรียนของนักศึกษาได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ (Kaewchan และ Rattanapongpinyo, 2021) ที่พบว่า ความพร้อมด้านการเรียนการสอนออนไลน์ส่งผลต่อการเรียน การสอนออนไลน์อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ดังนั้นถ้านักศึกษาวิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพรุ่นมีความพร้อมในการจัดทำสื่อประกอบ การสอนให้หลากหลาย น่าสนใจ ย่อมช่วยให้การจัดการเรียนรู้น่าสนใจตามไปด้วย ทำให้นักเรียนสนใจเข้าเรียน และมีโอกาสเรียนได้ดีขึ้น

3. นักศึกษาวิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพรุ่นที่มีสถานที่อยู่อาศัยขณะฝึกประสบการณ์วิชาชีพรุ่นต่างกัน มีปัญหาการสอนออนไลน์โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้ อาจป็นเพราะว่าการเรียนการสอนออนไลน์เป็นไปเพื่อแก้ปัญหาเรื่องสถานที่ คือการจัดการเรียนการสอนออนไลน์สามารถจัดกิจกรรมได้ทุกที่ ทุกแห่ง ทุกเวลา ดังนั้นจึงไม่พบความแตกต่าง สอดคล้องกับคำกล่าวของ (Lertsakomsiri, Narumitlert, และ Samutpradit, 2021) ที่ว่าการจัดการเรียนการสอน ผ่านสื่อออนไลน์เป็นการสอนผ่านทางอินเทอร์เน็ต โดยไม่จำเป็นต้องเดินทางมาพบกัน

สามารถสอนได้ทุกที่ ทุกเวลา ข้อความและสิ่งต่าง ๆ จะถูกส่งผ่าน Web Browser ไปยังผู้เรียน ทำให้ติดต่อสื่อสารกันได้ ทำให้สถานที่ที่แตกต่างกันไม่ทำให้เกิดปัญหากับนักศึกษาวิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู แต่เมื่อพิจารณาทางด้านพบว่า ด้านการจัดการเรียนรู้เท่านั้น ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงนำคะแนนมาวิเคราะห์รายคู่ ตามแบบของเซฟเฟ่ แต่ไม่พบความแตกต่าง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาแต่ละคนไม่เหมือนกัน เพราะนักศึกษาบางคนสอนนักเรียนระดับประถมศึกษา นักศึกษาบางคนสอนนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ซึ่งจะมีลักษณะกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แตกต่างกัน การจัดการเรียนรู้ให้นักเรียนระดับประถมศึกษาจะต้องใช้สื่อ และกิจกรรมที่หลากหลาย การสอนจะใช้การอธิบายเพียงอย่างเดียวไม่ได้ อาจมีการแสดงท่าทาง ใช้ระดับเสียงที่แตกต่าง เพื่อดึงดูดความสนใจของนักเรียนตามทฤษฎีการจัดการเรียนรู้ของบรูเนอร์ (Bruner, 1966) ที่ว่านักเรียนควรมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม การจัดการเรียนรู้ให้นักเรียนระดับประถมศึกษาได้มีโอกาสเรียนรู้ผ่านการพบเห็นสิ่งต่าง ๆ สถานที่ที่นักศึกษาพักอาศัยขณะฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู จึงอาจมีผลต่อการจัดกิจกรรม เพราะนักศึกษาบางคนพักที่อพาร์ทเมนท์ บางคนพักที่หอพัก บางคนบ้านของตนเอง ซึ่งสถานที่แต่ละแห่งผู้พักอาศัยสามารถทำกิจกรรมได้อิสระมากน้อยไม่เท่ากัน เช่น หอพักเป็นห้องที่แม่เก็บเสียง ถ้าใช้เสียงดังเกินไป อาจารย์กว่นห้องพักข้าง ๆ ทำให้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้จำกัด ส่วนนักศึกษาที่พักที่อพาร์ทเมนท์ หรือบ้านตนเอง หรือสถานที่ที่มีความเป็นส่วนตัวสูง สามารถจัดกิจกรรม หรือใช้เสียงได้อย่างอิสระ ทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำในการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษา จึงพบความแตกต่าง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (Kaewchan & Rattanapongpinyo, 2021) ที่พบว่าความพร้อมด้านการเรียนการสอนออนไลน์ส่งผลต่อการเรียนการสอนออนไลน์อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 นั่นคือนักศึกษาไม่มีความพร้อมในการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ เพราะสถานที่ไม่อำนวย และสอดคล้องกับงานวิจัยของ (Pharcharuen, Uthaphan, Koklang, & Phutchu, 2021) ที่พบว่า ความเหลื่อมล้ำทาง การศึกษาที่นักศึกษาได้รับช่วงสถานการณ์ไวรัสโควิด-19 มีหลายประการ เช่น ระดับการศึกษา สังคม เศรษฐกิจ เป็นต้น ในกรณีนี้นักศึกษาแต่ละคนมีสภาพเศรษฐกิจไม่เท่าเทียมกัน สถานที่พักอาศัยจึงแตกต่างกัน จึงทำให้มีปัญหาแตกต่างกัน และสอดคล้องกับข้อเสนอแนะของ (Chamnian & Chamniam, 2018) ที่ว่าการเรียนออนไลน์อย่างมีประสิทธิภาพขึ้นอยู่กับสิ่งแวดล้อม โดยนักศึกษาที่อยู่ในสภาพแวดล้อม ที่มีอิสระในการจัดการเรียนรู้ จะทำให้จัดการเรียนรู้ได้หลากหลาย ทำให้น่าสนใจ ซึ่งจะช่วยให้นักเรียนเรียนรู้ได้ดี จึงทำให้เห็นความแตกต่าง ในด้านการจัดการเรียนรู้ แต่เมื่อวิเคราะห์คะแนนรายคู่ไม่พบความแตกต่าง อาจเป็นเพราะว่า นักศึกษาวิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่สอนนักเรียนระดับมัธยมศึกษาบางคนก็มีการจัดกิจกรรมที่หลากหลายให้นักเรียนเช่นกัน เพื่อให้นักเรียนอยู่ร่วมกิจกรรมการเรียนจนจบชั่วโมง และนักศึกษาวิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่สอนนักเรียนระดับประถมศึกษาบางคน แก้ปัญหาโดยใช้รูปภาพ และสื่ออื่น ๆ อย่างหลากหลาย เพื่อแก้ปัญหาของตนเอง ทำให้ไม่พบความแตกต่างเมื่อวิเคราะห์รายคู่

ข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะจากผลการวิจัยดังนี้

1.1 ในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ของนักศึกษาวิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูครั้งต่อไป ถ้ามหาวิทยาลัยเปิดโอกาสให้นักศึกษาใช้พื้นที่ในมหาวิทยาลัยจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบออนไลน์ได้ จะช่วยให้นักศึกษาจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น เพราะนักศึกษาจะมีอิสระในการทำงานมากขึ้น และลดความเหลื่อมล้ำทางดิจิทัลตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 13 (Office of the National Economic and Social Development Council, 2021)

1.2 ควรมีการประสานงานกับทางโรงเรียนที่นักศึกษาวิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเข้ารับการฝึกประสบการณ์ เพื่อให้ นักศึกษาสามารถเยี่ยมอุปกรณ์ หรือใช้สถานที่ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อลดภาระหรือแบ่งเบาภาระในการจัดหาจัดเตรียมอุปกรณ์ประกอบการสอนของนักศึกษา ซึ่งจะช่วยให้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ดิจิทัลได้สมบูรณ์มากขึ้น (Wongyai & Patphol, 2021)

1.3 ควรมีการยืดหยุ่นในการประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษา ให้มีความเหมาะสมกับสภาพความเป็นจริง เช่น นักศึกษาที่ฝึกประสบการณ์ในระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษา ควรมีการพิจารณาการจัดกิจกรรมระหว่างสอนต่างกัน โดยระดับประถมศึกษา อาจนิเทศจากใบงานที่นักศึกษาส่งให้นักเรียน คลิปการสอนที่นักศึกษาสร้างขึ้น ฯลฯ ไม่ควรจำกัดที่การนิเทศในเวลาที่นักศึกษาทำการสอนออนไลน์ แต่เพียงอย่างเดียว เพราะนักศึกษาที่สอนในระดับประถมศึกษาบางคน ไม่สามารถสอนนักเรียนทุกคนได้ เพราะนักเรียนบางคนไม่มีคอมพิวเตอร์ นักเรียนบางคนต้องให้ผู้ปกครองช่วยในการเรียนออนไลน์ จึงเข้าห้องเรียนออนไลน์ได้ ถ้าให้นักเรียนเรียนด้วยตนเองอาจเข้าห้องเรียนออนไลน์ไม่ได้ หรือทำได้ช้ามาก ๆ บางคนเปิดเครื่องคอมพิวเตอร์ไม่เป็น ฯลฯ ทำให้นักศึกษาไม่สามารถเชิญอาจารย์นิเทศเข้าห้องสอนออนไลน์ของตนเองได้ การประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูจึงควรปรับให้เหมาะสม และสอดคล้องกับความเป็นจริง โดยอิงการวัดและประเมินผลฐานสมรรถนะ (Office of the Secretary General of the Council on Education, 2019)

References

- Bruner, J. S. (1966). *Toward a Theory of Instruction*. London: Cambridge, Massachusetts.
- Chamnian, M., & Chamniam, K. (2018). Benefit, Problems and Solutions of Using Online Media in Studies with Efficiency in Schools, Nakhon Si Thammarat Province. *Ratchaphruek Journal*, 16(3), 113–121 (In Thai).
- Chatwirakom, W. (2018). *Teaching Behavior in Chemistry*. Bangkok: Ramkhamhaeng University (In Thai).
- Faculty of Education. (2021). *History of the Faculty of Education*. Retrieved October 17, 2021, from <http://www.edu.ru.ac.th/index.php/2014-04-17-03-55-55> (In Thai)

- Greedisgoods. (2021). *ERG Theory*. Retrieved October 17, 2021, from <https://greedisgoods.com/erg-%E0%B8%84%E0%B8%B7%E0%B8%AD/>
- Insaard, S. (2018). *E- Learning Lesson Design to develop advanced thinking skills*. Bangkok: Se-ed Ukation (In Thai).
- Kaewchan, N., & Rattanapongpinyo, T. (2021). *The preparation of online Learning and student's expectation for educational effectiveness at Faculty of Management Science, Silpakorn University* (Vol. 9). Sequel Reports From the National Conference of Rajabhat Chom Bueng Research Village (In Thai).
- Lertsakornsiri, M Narumitlert, J and Samutpradit, K. (2021). Factors Effecting on Learning Behaviors with Students' Online Learning in Saint Louis College form COVID – 19 Situations. *Journal of Health and Health Management*, 7(1), 13–27 (In Thai).
- Ministry of Education. (2020). *Announcement of Ministry of Education About Giving schools in under and in the direction of the Ministry of Education, schools Are closed for special reasons*. Retrieved from <http://www.ptnpeo.moe.go.th/ptn2019/edupdate/4950> (In Thai)
- Office of the National Economic and Social Development Council. (2021). *Draft economic Development plan and National Society* (Vol. 13). Office of the National Economic and Social Development Council Prime Minister's Office (In Thai).
- Office of the Secretary General of the Council on Education. (2019). *Guidelines for developing the competency of learners at the level of basic education*. Nonthaburi. 21 Century Co.,Ltd. (In Thai). Nonthaburi.
- Pharcharuen, W., Uthaphan, P., Koklang, K., & Phutchu, S. (2021). Education Disparities of Thai Citizens Studying Age with The Online Learning Situation in the Viral Age COVID – 19. *PannaPanithan Journal*, 6(1), 1–14 (In Thai).
- Ramkhamhaeng University. (2020). *Ramkhamhaeng News*. Retrieved February 17–23, 2020 (In Thai)
- Suttirat, C. (2015). *80 Innovation in Learning Management* (6th ed.). Nonthaburi P Balance Design and Printing (In Thai).
- Thammabus, M. (2021). *Psychology for Teachers 502 204*. Retrieved from <https://sites.google.com/site/psychologybkf1/home/citwithya-kar-reiyn-ru/thvsdi-kar-reiyn-ru-khxng-th-xrn-dikh> (In Thai)

- Thonghattha, M. (2021). The Situation of Online Learning Management during the COVID – 19 Pandemic of Foreign Languages Department Teachers at Pakphanang School in Nakhon Si Thammarat Province. *Lwasri Journal*, 5(1), 43–57 (In Thai).
- Tian Thong, T. (2021). *Notification of Ministry of Education on Deferral of The Sector 1st Class for academic year 2021 – Of the Ministry of Education*. Ministry of Education (In Thai).
- Wongkanchanakul, S. (2020). *Online Teaching Challenges Among Primary School : Case Study of Roong Aroon School*. Independent Research in General Management, Siam University (In Thai).
- Wongyai, W., & Patphol, M. (2021). *Digital Competency*. Bangkok Graduate School Srinakharinwirot University (In Thai).
- Yamane, T. (1973). *Statistics : an introductory analysis* (3rd ed.). New York Harper and Row.